

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Mercurii decimo-ſexto menſis Junii, anno Domini M. DCC. LI.

M. LAURENTIO FERRET, Doctore Medico, Præſide.

An Clivi Meudonici ſitus, ut amœnus, ſic ſalubris?

I.



BEATUS ille, qui procul urbis fumo ac ſtrepitu, dulcem captat ruris auram omni ſolutus negotio; ſibi vivens & amicis numerat ſine nube ſoles. Vides ut ſurgens ſopitas aperiat palpebras roſeis aurora digitis, ut variis, quos terræ fructibus appingit, oculi recreentur coloribus, ut miro avium concentu aures demulceantur. Eſurienti dulciùs ſapit eſca, jovis aurâ ſpontaneam obſonante famem. Agreſtia nunc, nunc culta percurrit indefeſſus; naribus blandè

favet zephirus pennâ jocanti mulcens odoratos flores; indè diurnas emenſus horas, placidæ dat membra nocti. O nimiùm fortunatus, ſi ſua bona norit! Nec tamen rusticationem ſua ſemper merces ſequitur; non enim omne rus omnia fert commoda. Terra obnoxia cœlo eſt. Sæpè plura nitent humi, ubi cœlo plura ſordent. Fallit aliquandò ſoli facies, & primâ fronte ſalubria incautos decipiunt. Floribus amœnis & pulchrâ fronde ſubridens arbor vacuum non raró deluſit colonum. Tibi dulce eſt valere in loco? Situm obſerva: montium ac vallium diſpares fortunæ. Non ubivis circumfluit purus aer, molliter ſpirant venti, ſalubris unda manat. Non benigno quemque locum Sol ſalutat aſpectu. Ut à ſitu dulcedo loci, ſic ſalubritas.

I I.

SUNT quos ſuper ardua montis culmina penates inſtituiſſe juvat, aquilarum more ſuſpenſos; latè proſpiciunt ii, hinc fortunati ſibi plaudunt. Humiles habitare plagas amant alii, ſolos ſanos viventes clamant in valle. Hunc, ſi juvat umbra & nemorum receſſus; illum, ſi apricum amat campum patiens pulveris atque ſolis; gaudentem in fluminis ripâ hoſpitari; quibuſvis rationibus nunquam dimoveas. Oppidi laudat quiſque rura ſui. Sapit omnium maxime, qui ſalubre dulci miſcet. Tellus depreſſior, imâ latens convalle, ſtagnantibus obruitur aquis, aëre libero ac perflato orbatur: aut horret tempeſtatibus, aut ventis datur ludibrium montis cacumine ſtatio editior. Curvo ſub colle degentem coquit acrior ſolis æſtus. Vapores humidos mittunt ſylvæ & frigus opacum: fibras relaxat & inducit humoribus putredinem unda multa circumfluens, aut proximior amnis. Vicinas præſertim fuge paludes, quæ virus eructant & morbos. Nec ventorum ſperne rationem; diviſum imperium cum elementis habent, ſanitatis fortunas & fata ſecum vehunt; quorum ortus reſpice ſtudioſus. Corpus hebetat & ſolvit plumbeus auſter; aquilo firmat & excitat. Affert ille maturam ſenectutem, longam hic alit adoleſcentiam. Lethali humidus frigore altiùs penetrat ab Occidente ventus, ab Oriente tepens & ſiccus poros reſerat. Ergò locum capies qui ſic ſubſideat in valle, ut aëra laxum excipiat, vel ſic conſurgat in collem, ut ſole nec æſtuet, nec ventis rigeat. Orienti expoſitus, clemens experiatur cœlum, molleſque auras frequentiùs quàm ventos habeat. Sed & aquas obſerva: ut cœli, ſic ſoli ſalubris dant indicia. Seu ſcaturiat è fonte lympha, magno ſeu flumine volvatur, levis & limpida ſtomacho gratior bibitur & ſalubrior. Nec verò tantum fluentes aquæ, ſed & ſponte naſcentes herbæ ſoli indolem eloquuntur. Ex levi enim teneroque ſolo plantularum ſylva pullulans odoros ſiccanteſque ſpargit vapores, cerebro pulmonique perutiles. His gaudenti commodis, ſi detur ſimul longos proſpicere agros, hujus & mens recreatur, & corpus ſervatur incolume. Ubi igitur tot & tanta conſociata inveneris commoda, ibi ſecurus pone larem.

I I I.

AD Occidentalem Lutetiæ partem, mediâ inter hanc & Verſaliarum urbem viâ, ſecundùm Meridionalem ſequanæ ripam, collis aſſurgit; qui regiam prætexens viam, ab Occidente deſinit in juga Seviana, & versûs meridiem Meudoni lateri accumbit. Jucundo hujus clivo locus ineſt, cui ut decus, ſic & nomen, elegantiâ ſuâ facilè princeps aſpectus aſſeruit. Hîc ſtet contemplator, & avidis oculis mirabili ſpectaculo inhians, velut è ſpeculâ rura circumpatentia proſpiciat. Non per inane vagatur oculus, locorum tantùm exſpatiatus deſerta, hæc plena tædii; non ex alto præ-

ceps cadit in infima nimis, attonitum reddunt caput hæc potiùs quam reficiunt ; non diftanti nimis limite remota afpectat, quæ fatigant mentem nedùm recreent. Rident omnia oculis, & animos oblectant ; undique rerum ordo, copia, apparatus. Uno afpectu metiris horizontem, quem pictoribus vix tantum fingere fas fit, quantum efficere naturæ fuit promptum ; oculi nullibi blandiùs acquiefcunt. Delicias ruris maritatas artis opibus cerneres, adeò jucundus eft, adeò dives vaftus ille amœnitatis campus ! Sed quid fpectatorem moror ? Aërias ab Oriente Urbis turres & populofa fuburbia, ab Occidente, nemorofos Sanclovii colles atque palatia miratur. Miratur & fequanam qui, ubi vectigales Parifinis nymphis undas devexerit, fugit ab urbe. Multum falutat littus fluens amnis, alius femper & idem. Nunc medicatis collis Paffiaci fontibus allabitur, nunc afpicit illud Martis monumentum, ubi honefto truncati vulnere, veterani bellatores fanguine emptâ quiete fruuntur ; mox afpiciet furgentem à fundamentis, jubente Marte altero, æmulam domum, ubi delecta juventus, militiæ rudimentis informata, difcet petere pulchram, per ignes, per vulnera, mortem. Indè profluens, quafi captus amœnitate loci, curvo tramite laudati collis oras alluit. Infulas circum fufpenfis ludit aquis, nec, nifi poft dulces moras, ad Sanclovium properat. Quid plura ? Obfequiofum videre eft amnem, obverfatam planitiem femilunari circuitu ambire. In quâ, quis numeret tot prædia ? Quis tot elegantes villas ? Hîc frequentatum Bononienfe nemus, eique adjacentes vicos afpice, noftrates illic elyfios campos & antiqua regum tecta. lætiffima ubique prata, luxuriem fegetum, bacchi munera luftras oculis, continuis non fine nomine montium jugis, ad Amphitheatri normam difpofitis, vafta circumfcribuntur hæc loca. Talia profpicit locus ille, utrinque pampineis comitatus collibus, plurimâque à tergo fylvâ coronatus. O fauftum clivum, inhofpitam nuper atque haud tritam tellurem ! Sorte dignus eras aliâ : apta ponendæ domo reperta es area ; ipfe te, *Belvifus*, fequana, ipfi te colles, ipfa hæc nemora vocabant. Nec operofæ arti tuum debes nec impenfis decus. Quid enim optanti dives deneget folum ? Vifcera aperias ? faxofa funt, circum circâ fodias ? calcem, gypfum, arenam, invenire eft ; egregii fundamina laboris. Nec deeft nuntia lymphæ glarea ; undique fcaturiunt rivi. Diceres ad hoc opus gaudentem verfari terram, artificum vota fuperaffe. Hinc cœlo novum fe prodit ædificium. Sed ut opificis labor, fic laus, ifta fint. Quod Medicorum eft tractant Medici. Quæ grata fæpè funt fana ; fed quæ fana, grata magis.

I V.

JAM quàm multa ferat falubria fauftus ille fitus, audi. Ad Septentrionem leviter declinans, Solique nafcenti obverfatus, primis ejus radiis colluftratur ; unde, rofcido furfùm elevato humore, purgatus aër, pulmone puriffimus trahitur. Spirantibus & ab ortu & à Septentrione ventis perflatur, juvandæ cutis exhalationi per quam idoneis. Medio collis clivo recumbentis loci ficcam temperiem laudes. Ut veniens dextrum latus afpicit Sol, fic difcedens curru fugiente lævum vaporat. Nec ea eft vicinia montium aut proceritas, quæ, Solis geminans incendia, collem faciat æftuofum : libero patenti aere fruitur ; nullo, orientem versùs, montium objectu venti difturbati, planitiei facilè ac liberè incumbentes, per campos feliciffimè collem versùs excurrunt. Hinc quàm purus aër, quàm abftersus, fequanæ, quibus videtur ferri, refrigeratus undis ; ad collem primâ potiffimùm luce ap-

pellit, & incolas recreat. Hæc venti præſtant; hæc ſequana, qui ſolaribus ubique expoſitus radiis, ſtagnans nunquam, nec citior, leni & æquabili curſu properat, ſingulis vitæ beatioris uſibus & commodis non impar. At quid ego de ſequanâ? Jucundus collis felici enatas ſinu lymphas excipit. Hæ gratæ palato; viſcera facilè permeant; leves ſtomacho, pectoris amicæ, ſitim fugant ſuaviter & explent, appetitum promovent & excitant. Non illæ vel leviſſimam vaſis cruſtam obducunt, non lentè excoquunt legumen, faciles ſubjecto igne penetrari, faciles nativum frigus reſumere. Undis adeò ſalubribus irrigatum ſalubre pronuntiare ſolum, quis dubitet? Quod ni credis, ſolum explora. Diverſis habitatum reperies plantarum familiis, quæ ſuaves inter ſe miſcent odores, cerebro nerviſque gratiſſimos. His inſpiratis, pulmonis fibræ leniter titillatæ roborantur; ſanguini, quovis cardiaco certior, vis additur, ſuccoque digeſtivo virtus imprimitur, omni pharmaco longè ſalubrior. Quod tandem certius ſalubritatis indicium quàm gaudentes ſolo vites? Bacchus amat colles, Bacchus aëris puritatem, & telluris ſalutiferam indolem nuntiat.

V.

EXEGI quæ celebrandi ſitûs erant. Hîc mentem exhilarant oculorum illecebræ; cum aëre ſpiratur, hauritur cum lymphâ ſanitas. Nimiùm ne crede ſenſibus, inquiet aliquis: loci captus dulcedine ſitum ſalubrem citiùs exclamas. Ventos undique depræliantes, humidos vicini amnis halitus, torrentem totâ die ſolis æſtum, tu inter ſanitatis commoda repoſueris? Quî vigeat inter hæc functionum integritas? undique bellum & inſidiæ; nullo non die, nullâ non horâ mutatur loci temperies: vana meticuloſi verba! clivi recordare ſitum; Meudonici montis tectus culmine, Villadavræique & Sanclovii collibus defenſus, quid à meridie pertimeſcat? Quid ab occidente? Hinc atque indè convallatur locus; Eurique & Boreæ alternis vicibus expoſitus, nec præcipitem Africum decertantem Aquilonibus, nec rabiem timet Noti: at urges; rapidi ſaltem Aquilonis inſultus perferendi: hinc tuſſes, faucium aſperitas, alvi aſtrictio, ſuppreſſio urinæ, frigora, horrores, dolores lateris & pectoris. Hæc ſatis, ô querule; Aquilonis vim lenis Eurus temperat, mulcetque radiis ſol beneficus. Sed quid boream criminaris? ſiccus ille detergit aëra, frigidoque ſpiramine mitigat ſolis ignes. Nec purum amnem incuſa, ferentemque dona ne timeas ſequanam; ut hauſtu ſalubrior nullus, ſic vapore nullus magis innocuus. Quid plura? Potiorem noſti-ne locum? Eſt ubi plus tepeant hyemes? Ubi Syrii æſtum leniat aura gratior? Præſertim vere cùm tempeſtas arridet, floribuſque conſpergit anni tempus herbas viridantes; dulce ridentem clivum laudabo, dulce ſpirantem.

Ergò Clivi Meudonici ſitus, ut amœnus, ſic ſalubris.

Proponebat Pariſiis, SIMON-ANTONIUS BRINGAUD; Pontælianus, Rothomagenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.